

На смерть Івана Карпенка-Карого

Панас Мирний

Недавно те було, як ти
З своїми рідними братами
Вітав у нас... І перед нами,
Мов повесні, почав цвісти
Різномаїтий той садок
Твоїх глибоких дум, гадок,
Гарячим серцем та душею,
На світ появилих тобою.

Кого не бачили ми там?
І "Наймички" лихую долю,
І "Безталанну" з її горем...
Страждання... муки... регіт... гам...
Та витівки життя людського,
На лихо наше, більше злого,
Ніж доброго, – і ті надії,
Що ними люди серце гріють.

Все те пройшло тут перед нами –
Живе, яскраве та блискуче.
Мов промінь сонячний з-за тучі
Чи світ зорі поза горами...
І ми, милуючись, раділи,
Що те, чого ми так хотіли,
Прийшло до нас і жити буде,
Поки живуть на світі люди.

А ти, задуманий, казав:
"Воно дивитись, може, й гарно,
Та задля діла цього мало,
Щось треба більше"... І гадав
Усе про інші, ширші твори,
Де б все життя, старе і нове,
Мов небо в ставу, відбивалось...
"Тоді б воно спокійно й спалось!"

І невсипущою душею,

Та творчим духом ти щороку
Виношував в собі глибоку
Ту думку-вигадку, що нею
Наш дух живив, і бадьорив,
І наші очі веселив,
Та прокладав дорогу нову
На славу рідного нам кону...

І все це зразу обірвалось!..
Хвороба... муки... і вона –
Та невідома таїна –
Німая смерть – відкільсь підкралась
І разом лиха нарobili:
Твою роботу припинили
Й думки-сподіванки твої
Приспали у довічнім сні.

Болить душа в нас, жаль гіркий
Проймає наскрізь наше серце,
Що голос твій не озоветься
На лемент наш, на плач важкий!
Що наша бідна Україна
Навік позбулась в тобі сина,
Що нею жив, її кохав,
Про її славу стільки дбав!

Нехай же слава та витає
Над домовиною твоєю,
Де ти спокій знайшов під нею,
Й від забуття оберігає!
А ми, повиті журбою,
Тут вчитись будем за тобою,
Як треба рідний край любити
Та вірно як йому служити.